

Länsstyrelserna

Delrapportering – § 37-medel

Insatser för att stärka beredskap och kapacitet samt regional samverkan
med stöd av ersättning enligt förordningen (2010:1122)

Delredovisning lämnas vid den tidpunkt eller de tidpunkter som anges i beslutet. Delredovisningen ska göras på mall från det år då insatsen beviljades, och den ska vara undertecknad.

Delredovisningen skickas till länsstyrelsen i det egna länet.

Information om insatsen

Sökande kommun Trelleborgs kommun	Kontaktperson Viktoria Hansson
Insats (rubrik) Arbetsmarknads- och samhällsorientering (ASO)	
Länsstyrelsens diarienummer 851-12653-2017	
Tidsperiod 2017-07-01—2018-06-30	

Sammanfattande bedömning

Beskriv hur arbetet inom ramen för insatsen står i relation till de syften och mål som angavs i ansökan. Syftet med insatsen är att utveckla en lokalt förankrad arbetsmarknads- och samhällsorientering (ASO) i egen regi och i samverkan med nyckelaktörer för att skapa en bättre mottagningskapacitet för att underlätta nyanländas etablering i arbets- och samhällsliv. Detta står i mycket hög relation till vad som utvecklats i verkligheten, dessutom har samarbetet med de lokala nyckelaktörerna varit över förväntan genom det redan befintliga Kraftsamling Trelleborg.

Dessutom har samarbetet med övriga förvaltningar inom kommunen ökat då olika professioner praktiskt involverats och engagerats i nyanländas etablering. bieffekterna blir ökad förståelse för nyanländas möjligheter för etablering i arbets- och samhällsliv. Målet med ASO är ju att öka kommunens mottagningskapacitet genom insatser som syftar till utveckling och samverkan för lokalt förankrad arbetsmarknads- och samhällsorientering för att underlätta nyanländas etablering i arbets- och samhällsliv.

Vid ansökan och projektstart var ambitionen att öka upp antalet timmar i ASO till 100 timmar, istället har vi lyckats öka det till 120 timmar, och där varje deltagare går i fyra veckor. Dessa 120 timmar fylls med de obligatoriska och således nödvändiga delarna utifrån lag och förordning, men ASO är utökat med cirka 35 timmars CSR-insatser för varje deltagare, vilket motsvarar 25 olika kontakter med det lokala närings- och föreningslivet. Genom deltagarundersökningar kan det också konstateras att deltagarna uppskattar större fokus på de utökade delmomenten "Att försörja sig och utvecklas" samt "jämskillighet och demokrati och rättigheter och skyldigheter". Kontakterna med en potentiell framtida arbetsplats där fokus handlat om service, yrkeskategorier och framtidsprognoser har flexibel kompetenspåfyllnad, nyfikenhet på nya möjligheter och dessutom praktik och arbete för enskilda individer skett. Att deltagarna kommer ut på en arbetsplats redan första dagen nyanserar bilden av svensk arbetsmarknad och ger dem kunskapen att det finns olika vägar till etablering och självförsörjning, i synnerhet inom bristyrken. Det som gör störst skillnad för deltagarna sker ute på arbetsplatserna där de får interagera med olika professioner.

Något som inte var helt klart vid projektstart var hur deltagarna kunde ta del av arbetsmarknadsförvaltningens Öppen Mottagning utan att pausa ASO samt ta del av förvaltningens så kallat Planeringsvecka. Detta har nu lyckats ingå och kombineras i ASO, vilket är mycket fördelaktigt för individens vägledning mot etablering.

Med de tätare och löpande intagen varje måndag har effekten blivit kortare väntetid på ASO och det har också blivit en avlastning för SFI eftersom köerna dit blivit något längre. Genom den täta samverkan mellan arbetsmarknadsförvaltningen och SFI har man vid start på ASO anmält deltagare på SFI för att motverka glapp mellan olika insatser inom etableringen.

Genom att ha löpande intag har grupperna också blivit dynamiska och i många fall har de deltagare som varit i kursen längre agerat mentorer till nya deltagare.

Vad gäller de andra målen utvecklades och sjösattes ASO den 4 september 2017 och sedan dess har samtliga nyanvisade arabisktalande nyanlända erbjudits ASO inom en vecka. Vi har olika lösningar på andra språk som måste komma igång och har sedan början av december försökt få till ett möte med Länsstyrelsen Skåne för en dialog kring olika möjligheter. Vi har också initierat kontakt och haft två möten med modersmålsavdelningen som har de flesta språken. Tanken är inte att förhastna några beslut internt och ansvarig process har för avsikt inväntat möte med Länsstyrelsen först, vilket hoppas kan bli av i februari 2018. Nyanlända som dock redan gått SHK, men inte gjort progression på SFI har erbjudits och genomgått ASO där individer sedan kunnat gå vidare på APF-SFI (arbetsplatsförlagd) och gjort progression. I skrivande stund har 66 individer genomgått ASO, varav 34 män och 32 kvinnor vilka alla fått intyg. Inom projektet Samordnad Etablering jobbar man just nu för att marknadsföra insatsen och hitta flöden tillsammans med SFI och Arbetsförmedlingen.

Brukarundersökning sker efter varje delmoment vid varje veckoslut, utifrån upplevelse av kunskap. Än så länge har 97-100 procent av deltagarna efter avslutad ASO haft en upplevd kunskap av att de är väl förberedda för svensk arbetsmarknad och samhällsliv; inom samtliga delmoment. Specifikt CSR-insatserna uppskattas och arbetsmarknadssekreteraren som ansvarar för utförandet av ASO har fått till sig att det beror på att vi för verkligheten till individen

Vad går bra och vad går mindre bra i arbetet? Hur arbetar ni för att åtgärda eventuella problem?

Vad som går bra är upplägget och innehållet i sin helhet; med de utvecklade blocken, temana och delmomenten i ASO. Att på ett tydligt sätt skapa en koppling från det teoretiska till det praktiska med lokal förankring fungerar oväntat bra och har som tidigare nämnt också gett bieffekter i form av ytterligare kontakter, attitydförändring, nyansering och till och med praktik och/eller arbete. Genom att deltagarna dessutom tar del av planeringsveckan och öppen mottagning under perioden breddas och förbereds deras kunskap om svenskt arbets- och samhällsliv. Deltagarna uppskattar det interaktiva, dialogen och diskussionen, men framförallt de värderingsövningar och vägledningsövningar som finns integrerat i ASO. Även samarbetet med det lokala näringslivet, föreningslivet och den lokala välfärdssektorn fungerar bra och vi alla ser värdet av detta samarbete för deltagarnas fortsatta etablering.

I januari har vi identifierat att samarbetet med Arbetsförmedlingen för att nå ut och erbjuda fler deltagare till ASO kan bli bättre. Vi har haft två workshops tillsammans med bildningsförvaltningen och Arbetsförmedlingen som syftar till att öka kunskapen om varandras profession och uppdrag. Under den senaste workshopen i slutet av januari presenterades ASO och det kom upp många idéer på hur vi tillsammans kan nå ut och erbjuda ASO till fler. Detta arbetet fortlöper och arbetsmarknadssekreterare, SFI-lärare och arbetsförmedlare samlokaliserar och drar gemensam ärendedragning en gång i veckan.

En fortsatt utmaning är att erbjuda ASO på modersmål i andra språk än arabiska. Även om vi haft två bra möten med modersmålsrektorn där vi tillsammans tagit ut lämpliga personer som potentiellt skulle kunna utföra ASO så avvaktar vi just nu även ett möte med Länsstyrelsen Skåne. Vi försöker vara lösningsfokuserade i detta och har lite olika alternativ vi funderar kring. Ett alternativ berör eventuellt samarbete med Länsstyrelsens samhälls- och hälsokommunikatörer, dels utifrån ifall det finns en vilja hos dem att utöka sina timmar och dels utifrån den erfarenhetsspridning som skulle gynnas mellan olika verksamheter. Vi hoppas att Länsstyrelsen, utifrån sitt särskilda uppdrag gentemot kommuner, kan främja och stödja oss i delar av detta.

Hur har ni arbetat för att säkerställa jämställdhetsperspektivet i insatsen? Finns det några särskilda utmaningar? 4
Precis som många andra kommuner har vi extra utmaningar i att rekrytera kommunikatörer på modersmål och som har lämplig utbildningsbakgrund för att vi sedermera ska kunna erbjuda ASO till personer med annat modersmål. Vi försöker vara lösningsfokuserade i detta och måste tillslut hitta en lösning för att faktiskt följa det jämställdhetsperspektiv vi åtagit oss. Detta är också något som lyfts dels i rådande delprocess, men också i den operativa ledningsgruppen och med våra samverkansparter. Ett alternativ berör eventuellt samarbete med Länsstyrelsens samhälls- och hälsokommunikatörer, dels utifrån ifall det finns en vilja hos dem att utöka sina timmar och dels utifrån den erfarenhetsspridning som skulle gynnas mellan olika verksamheter. Vi hoppas att Länsstyrelsen, utifrån sitt särskilda uppdrag gentemot kommuner, kan främja och stödja oss i delar av detta. Sedan början av december har vi försökt få till ett möte med ansvarig enhetschef och hoppas det blir av nu i februari 2018.

Insatsen är till lika nytta för både män och kvinnor. Utifrån ett jämställdhetsperspektiv strävar kommunen mot att andelen kvinnor och män som deltar i insatsen ska motsvara den totala andelen kvinnor och män som har rätt insatsen. Kommunens mottagande av nyanlända är relativt jämnt av män och kvinnor, något fler män, och i ASO har i skrivande stund totalt 66 personer erbjudits insatsen varpå 34 män och 32 kvinnor. Vi har dock noterat att vi i skrivande stund har många föräldralediga, i synnerhet kvinnor, och vi ser stora risker i att deras etablering förlängs eftersom det också blir svårare och svårare att etablera sig ju längre tiden går. Vi behöver nå ut till dessa individer innan föräldraledigheten är över för att fånga upp genom ett möte där vi pratar om framtid och vad som händer sen. Här kan ASO vara en alternativ insats. Vi har också tankar på att samverka med kommunens nya familjecentral för att eventuellt sprida "ASO light version" för föräldralediga.

Innehållet i ASO ska säkerställa en jämställdhetsintegrering och där arbetsmarknadssekreterare arbetar normkritiskt för att bryta traditionella könsmönster, bl.a. vad gäller t.ex. klichéartade yrkesval på arbetsmarknaden.

Den största utmaningen just nu och som redan nämnts är att erbjuda ASO till nyanlända som har annat modersmål.

Hur har ni arbetat för att säkerställa lika rättigheter samt barnperspektivet i insatsen? Finns det några särskilda utmaningar?

ASO främjar jämlikhet och motverkar diskriminering i den bemärkelsen att deltagarna får ökad kunskap om sina möjligheter, rättigheter och skyldigheter samt grundläggande demokratiska värderingar. Med friskhetsperspektivet i samtliga delar i ASO blir också deras självkänsla stärkt och där de tror och inser att de kommer lyckas i svenskt arbets- och samhällsliv.

Det exakta innehållet, omfattningen och tyngdpunkten i varje del är anpassat efter deltagarna och de lokala förutsättningarna, detta inkluderar också anpassning utifrån eventuella funktionsvariationer eller språkvariationer. Eftersom ASO är baserat på dialog, diskussion och reflektion på olika nivåer, med varierade presentationstekniker samt koppling till lokala studiebesök och gästföreläsare kan deltagare också lättare ta till sig de olika delmomenten eftersom alla lär olika. Genom att snabbare komma ut till en konkret arbetsplats, redan andra veckan man anländer till kommunen, ökar också de nyanländas kontaktnät i och utanför kommunen.

ASO påverkar barn på grund av att de blir direkt påverkade av sina föräldrars inträde och inkludering i svenskt arbets- och samhällsliv. Genom att utjämna och höja föräldrarnas kunskapsnivå kring allt som ingår i ASO förväntas även barnens intresse breddas för att öka sin kunskap i frågor som gäller arbets- och samhällsliv. Dessutom kan ASO erbjudas kommunens ensamkommande barn, väldigt enkelt överförart eftersom varje block är en vecka långt och kan ges exempelvis på ett lov. Delar av de olika temana såsom "Att försörja sig och utvecklas" och "Jämställdhet och demokrati och rättigheter och skyldigheter" samt bostadsdelen är ytterst relevant för även ensamkommande ungdomar, inte minst för sina framtida möjligheter i arbets- och samhällsliv.

Aktiviteter

Beskriv kortfattat vilka aktiviteter som har genomförts/påbörjats och beskriv eventuella förändringar i jämförelse med ansökan både avseende verksamhet och budget.

Projektet följer ansökans tidsplan avseende aktiviteter, verksamhet och budget. De aktiviteter som genomförts är följande:

- Utvecklat och sjösatt ASO den 4 september 2017 enligt tidsplan
- Implementering av boendeintro i ASO gjordes från start, det upplevdes vissa svårigheter i denna implementering eftersom det medförde vissa förändringar för samverkansparterna i det projektet, dock löstes det i och med fokus på de nyanlända.
- Introduktion, överlämning och systematisk uppföljning med kommunikatör (arbetsmarknadssekreterare) under hösten 2017.
- Studiebesök under hösten 2017 för erfarenhetsutbyte, bl.a. i Stockholm.
- Presentationer om ASO lokalt för kunskapsspridning till Arbetsförmedlingen, IM, SFI, arbetsmarknadsnämnden, olika arbetsgrupper/enheter samt Trelleborgs Allehanda.
- Samlokalisering mellan AMF/Bildning/AF sker varje vecka.
- Kallelse och löpande intag sker av deltagare som pratar arabiska.
- CSR-insatser - 25 unika per deltagare vilket motsvarar cirka 35 timmar under fyra veckor.
- Varje deltagare som erhåller intyg får också boken "Om Sverige" på sitt modersmål.
- Deltagarundersökning varje veckoslut, vilket motsvarar fyra enkäter för varje deltagare. Deltagarundersökningarna baseras på deltagarens upplevelse av ökad kunskap av just de delmoment som genomförts under veckan.
- Länsstyrelsen har följt upp verksamheten två gånger sedan projektstart, en mer informell med ett personligt möte och en formell (utifrån förordningen 2010:1138) som är en del av underlaget till den årliga nationella rapporten om Samhällsorientering.

Aktiviteter vi identifierat att vi behöver utveckla eller förbättra är följande:

- Det har inte skett någon systematisk ASO till ensamkommande, däremot planeras det in till sommaren 2018.
- Kallelse av deltagare med annat modersmål behöver sättas igång. Identifierade språk, om än små grupper är somaliska, tigrinja, kurmanji, kurdiska, dari, persiska och swahili.
- Säkerställa kvaliteten genom annan större utvärdering samt även hitta en systematik som säkerställer att vi håller informationen i ASO uppdaterad.
- Länsstyrelsen kommer också följa upp verksamheten, dels utifrån förordningen (2010:1138), dels inom projektets ramar och kommunikation med kontaktperson och utförare i kommunen. Arbetsmarknadsförvaltningen har också för avsikt att delta under Länsstyrelsens kommande forum för erfarenhetsutbyte, kompetensutveckling samt regional samverkan när inbjudan skickas.
- Utvärdering och slutrapport till Länsstyrelsen under sommaren 2018.

Samverkan

Vilka samarbeten har påbörjats inom ramen för insatsen? Kommentera samarbetet med samverkansparter och eventuell styrgrupp.

Ägare av ASO är arbetsmarknadsförvaltningen och likaså är det arbetsmarknadsförvaltningens operativa ledningsgrupp som är styrgrupp. Styrgruppen står för beslut, följer upp fastställda indikatorer och mål samt ger uppdrag till arbetsgruppen. Styrgruppen träffas varannan vecka. Detta faller sig naturligt då även andra uppdrag vanligtvis kommer från den operativa ledningsgruppen och är således inbyggt i organisationen.

Till sitt stöd finns dock den redan befintliga styrgruppen inom Samordnad Etablering där ledning från arbetsmarknadsförvaltningen, SFI, Arbetsförmedlingen och även Samordningsförbundet Trelleborg och en forskare från Kristianstad Högskola med. Denna konstellation träffas en gång per månad.

Arbetsgruppen, representanter från AMF, Bildning och AF träffas för gemensam ärendedragning och identifierar där också nya personer som ska erbjudas ASO, en gång per vecka. I skrivande stund arbetar arbetsmarknadssekreterare och arbetsförmedlare för att kallelse och uppföljning för ASO ska effektiviseras och kvalitetssäkras.

Etableringskoordinatören har agerat processledare och stödfunktion till kommunikatören/arbetsmarknadssekreteraren, styrgruppen och arbetsgruppen, främst under första halvåret av projektet.

För att öka förståelse för varandras profession, ansvar och uppdrag har det sedan projektstart genomförts två workshops mellan ovanstående parter och där ASO varit en central del för kunskapsspridning.

Etableringskoordinatören har tillsammans med Kraftsamling Trelleborg arbetat för att 25 unika företag, föreningar eller organisationer inom välfärdssektorn har CSR-insatser inom ramen för ASO, återkommande var fjärde vecka. Detta hade vi naturligtvis inte kunnat klara utan det gedigna samarbete som vi redan har med dem. Finns det dessutom platser över vid CSR-insatser kan också andra sökande, i synnerhet inom APF-SFI också ta del av dessa CSR-insatser.

Övrigt

Eventuella övriga kommentarer.

Redovisningen nedan avser 2017, men då det året saknas i tabellen nedan så har vi skrivit in beloppen under År 2018.

Beloppet för externa tjänster har redan överskridit det vi budgeterade för i ansökan, vilket beror på en oförutsedd extra kostnad för överföretning av information från ett system till ett annat. Detta kompenseras dock genom att kostnaderna för flera övriga poster har hållits nere.

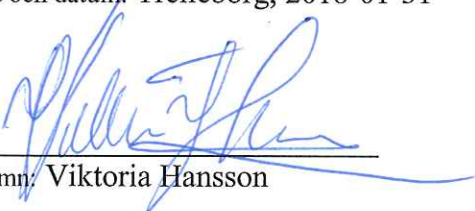
Ekonomi

I kostnadsredovisningen ska **endast beviljade § 37-medel redovisas**. Har kommunen/annan aktör gått in som finansiär i delar av insatsen ska de summor som kommunen/annan aktör stått för **inte** redovisas nedan.

Insatsen ska vara särredovisad i bokföringen via en projektkod eller dylikt.

Kostnadsslag	År 2018	År 2019	År 2020	Totalt
Lönekostnader (inklusive lönebikostnader. Ange antal personer och månadslön inklusive lönebikostnad) 1 arbetsmarknadssekreterare, 43 297 kr/mån	220 877			
Overheadkostnader (max 15 % av löne- eller arvodeskostnaderna) Dator, telefon, visitkort	9 955			
Externa tjänster (typ av köpt tjänst) Advenis via Portify (Empir)	20 400			
Lokalkostnader (kostnader för externt hyrda lokaler)	0			
Material mm. (specificera typ av material) Böcker till deltagare	400			
Resekostnader Studiebesök på Centrum för SO i Stockholm	4 008			
Förtäring	0			
Information/kommunikation (t.ex. annonser, broschyrer, annat kommunikationsmaterial)	0			
Summa	255 640			

Ort och datum: Trelleborg, 2018-01-31

Namn: Viktoria Hansson

Titel: Etableringskoordinator

